

BILDTS AIGENE

JAARVERSLAG 2019

Foor jou lait 't jaarferslag fan Stichting Bildts Aigene. In dut dokumint leze jou wer't Stichting Bildts Aigene 't ôflopene jaar met doende weest het.

St.-Anne, april 2020

© Stichting Bildts Aigene

't Openbaar make fan (gedeelten út) dut jaarferslag måg na overleg met Stichting Bildts Aigene: info@bildtsaigene.nl, 06 – 45657383.

© Foto's Jelke de Jager (publisere is toestaan met bronfermelding).

Wille jou op 't jaarferslag 2019 fan Stichting Bildts Aigene reägere?

Dan kin dat fia e-post: info@bildtsaigene.nl of op 't adres fan:

Bildts Aigene, Beuckelaerstraat 2, 9076 DA St.-Anne.

Folg ôns op:

www.facebook.com/bildtsaigene

www.bildtsaigene.nl

Inhoud

1. Foorwoord	bls. 2
2. Juridise struktuur	bls.3
3. De organisasy	bls. 4
4. Ambisys 2020	bls. 5
5. Aktiviteiten 2019	bls. 6
6. Skinkings an ôfdeling History	bls. 7
7. Sinterasy	bls. 9

Bijlage: Powerpointpresintasy aktiviteiten

1. Foorwoord

't Doel fan stichting Bildts Aigene (BA) is 't hoeden en noeden en útdragen fan de Bildtse taal, kultuur en history.

BA is opricht in 2015 en formt 'n koepel foor de aktiviteiten fan drie onderdelen: Taal, Kultuur en History, eerder organiseerd deur Stichting Ons Bildt en 't Bildts Dokumintasisintrum. BA wil foor elkeneen beraikber weze, soawel *on-* as *offline* foor alles wat met 't Bildt(s) te maken het, ok al wort dat deur ânderen organiseerd.

Deur 't houwen fan aktiviteiten die't 't Bildt(s) befordere, draagt BA, as ônderdeel fan gemeente Waddenhoek, syn steentsy bij an de leefberens op 't Bildt.

Hewwe jou as inweuner of bestuurder fan de streek 't Bildt fragen, opmerkings of foorstellen over 't Bildt, at dat nou gaat over Taal, Kultuur of History, bij Bildts Aigene binne jou an 't goeie adres.

Coos van Kooten
Forsitter Stichting Bildts Aigene

2. Juridise struktuur

Neffens de statútten is St.-Anne 't festigingsplak fan BA.

De stichtingsform geeft BA maksimale rechtskracht en bewegingsfrijhyd.

De onderdelen ônder deuze Stichting binne twee organisasys, die't hur sporen ferdiend hewwe deur 't hoeden en noeden fan de Bildtse taal, kultuur en history: stichting Ons Bildt en 't Bildts Dokumintasisintrum.

Bij de oprichting in 2015 waren kommissy Meertalighyd en De Aerden Plaats (nag) betrokken, maar 't deen bliken dat deuze baide organisasys niet een-op-een pasten in de struktuur fan BA.

Stichting Ons Bildt en 't Bildts Dokumintasisintrum bleven over, sij binne al sont 1990 deur 'n konvenant annander ferbonnen.

Omdat al hyltyd praat worde over BA, met eventueel derbij ôfdeling Taal of History, is besloaten om praktise redenen die't ok bestuurlik in nander overgaan te laten. Eand 2019 binne de statútten anpast, soadat sont die tiid alleen nag de naam Bildts Aigene brûkt wort. Stichting Ons Bildt is dus opgaan in BA met as foorwaarde dat de naam Ons Bildt as handelsnaam bestaan blyft, en dat 't fermogen fan deuze foormalige stichting oormerkt blyft.

Doel

't Doel fan BA is dus 't hoeden en noeden fan de Bildtse taal, de kultuur en de history fan dut unike stikky inpolderingsgebied. Deuze drie andachtsgebieden binne de onderdelen fan BA.

Werkwize

Ofdeling History

- o geeft infulling an 't lokale dokumintasisintrum met meer dan 13.000 ouwe foto's en 'n prot ouwe foorwerpen, deur belangstellenden fergeefs te bekiken en te brûkken.
- o fersorgt ferskaidne historise lezings met foto's.

Ofdeling Taal/Edukasy

- o organiseert (digitale) Bildtse-taalkursussen.
- o ontwikkelt fergeefs meertalig les materiaal (werônder Bildts) foor de basisskoalen op 't Bildt.
- o organiseert jaarliks 't Bildts diktee.
- o organiseert de jaarlikse gedichte-aven.
- o geeft ônder ândere (ânderen) Bildtse boeken, kalinders en ânsichtkaarten út.
- o tekent, tegaar met ôfdeling History, ferhalen fan mînsen op om te bewaren foor later; 't projekt 't Ferleden Fertelt.

Ofdeling Kultuur

- o ferbynt mînsen die't allegaar wat met 't Bildt(s) doen wille.
- o wil 'n spreekbuis weze foor 't Bildt(s) foor landlike, regionale en lokale media.
- o organiseert sels aktiviteiten en doet met an aktiviteiten die't deur ânderen organiseerd worre: lezings, metten ens.

3. De organisasy

Betrokkenen

't Belang fan 'n aigen kultuur en taal wort hyltyd meer insien. Mînsen ontlieene hier hur identiteit an en ergens bijhore geeft hur 'n gefoel fan betrokkenhyd.

Bestuur

't Bestuur fan Stichting Bildts Aigene bestaat út fîjf persoanen en fan novimber 2019 ôf út seuwen. 't Bestuur is ferantwoordlik foor 't railen en sailen fan de Stichting.

Met de komst fan twee ekstra bestuursleden binne de taken opnij ferdeeld.

't Bestuur kiest 'n foorsitter, sikretaris en pinningmeester. Om de drie jaar treedt 'n bestuurslid ôf, overeenkomstig 'n deur 't bestuur opsteld roaster fan ôftreden en soa opsteld dat gyn bestuurslid 'n sittingsduur het fan meer dan negen jaar. Oftredende bestuursleden binne derna opnij te benoemen tot 'n maksimum fan 9 jaar.

Bestuursleden

- Coos van Kooten – Foorsitter.
- Ali Bronger – Sikretaris/History/Kultuur.
- Janny Bouma – Pinningmeester (tot febrewary 2020)/Edukasy.
- Jan de Groot – PR/Taal.
- Baukje Luinstra – Taal.
- Marian de Jong – Administrative saken.
- Judith Alberts-Hiemstra – Pinningmeester (fanôf febrewary 2020).

Koördinator

't Bestuur stelt 'n koördinator an die't de belangen fan Taal, Kultuur en History ferteugenwoordigt. Niet alleen op 't Bildt, maar fral ok na búttene toe. Opbouwe en fral ônderhouwe fan netwerken is 'n belangrike taak fan de koördinator.

In 2019 waar d'r gyn koördinator. In desimber 2018 worde ôfskaid nommen fan Hetty de Wit, die't 'n ândere baan kreeg. In overleg met de gemeente worde besloaten 'n onderzoek te doen met as doel 'n profyl te maken foor 'n nije koördinator. Hij/sij mot rekene kinne op 'n breed draagflak in de gemeente en d'r sil goed keken worre na de kwaliteiten fan deuze persoan. Dut onderzoek is in 2019 begonnen en sil in (de eerste helft fan) 2020 ôfrond worre.

Frijwilligers

De Stichting werkt met 'n prot frijwilligers, allegaar weunachtig (weest) op 't Bildt.

4. Ambisys 2020

De ambisys in 2020 binne:

- 't Anstellen fan 'n koördinator.
- 't Krijen fan 'n ANBI-status.
- 't Ferstevigen fan de kontakten met gemeente, provinsy en organisasys as Afûk en Stichting Stellingwarver Schrieversronte.
- 't Anpassen en bij de tiid houwen fan de Bildtse kursussen.
- 't Soeken fan metwerkers op projektbasis foor aktiviteiten.
- 't Houwen fan ferskaidne aktiviteiten, lezings en eveneminten, die't mînsen en bedriven bij 't Bildt(s) betrekke.
- 't Metdoen an aktiviteiten fan dêrden, foor soafeer dut bijdraagt an de doelstelling fan de Stichting.
- 't In aigen beheer útgeven fan ('n) boek(en) of bijdrage an 'n uitgave fan dêrde(n) foor soafeer dut an 't útgeefbelaid foldoet.
- 't Utbringen fan 'n skeurkalinder.

5. Aktiviteiten 2019

't Waar 'n drok jaar met aktiviteiten foor jong en oud.

In de bijlage 'n PowerPoint met 't aktiviteite-oversicht, maakt deur Jelke de Jager. Derop is te sien wat d'r deur 't bestuur en frijwilligers deen is.

Klaine toelichting:

- De pubkwis is 'n aktiviteit fan Stichting Welzijn Ouderen, houwen deur studinten fan NHL Stenden. Drie tiims fan History denen hier an met en baide keren won een fan deuze tiims.
- D'r binne deur History twaalf lezings geven; foor sorgsintrum Beuckelaer en de lokale komitees fan Stichting Welzijn Ouderen. Met deuze lezings worde 't hele Bildt bereikt.
- In 't belaidspan staat dat de Stichting hur doende hout met de belangen fan de streek 't Bildt fan foor de herindeling in 1985. Dut hout in dat de boeken en fral de foto's fan Minnertsga offisjeel niet meer ônder BA fâle.
Op 29 maart, de offisjele Brexit-datum, fon de 'Mix-it' plak; de dokuminten en foto's binne op deuze datum offisjeel overdroegen an Minnertsga Vroeger. De fysike foto's en dokuminten binne nag wel bij BA. Ok de baide frijwilligers fan Minnertsga binne nag wel betrokken bij de ôfdeling History. Met ândere woorden: 'n sachte "Mix-it".
- De baide kursussen Bildts konnen in 2019 op 'n groot antal kursisten rekene. 't Fiel op dat d'r 'n antal jonge mînsen 't Bildts (beter) lere en skrive wouwen. De kursuslaiders Janny Bouma en Cees Zijlstra foor Bildtstaligen en Anna Leijstra en Mattie Zijlstra foor niet-Bildtstaligen konnen metnander 24 deelnimmers welkom hite. De kursussen liepen deur tot february 2020.
- Gedichte-aven: al jaren 'n sùkses, met naast 'n fast peblyk en faste deelnimmers dochs elk jaar ok weer nije gesichten.
- Diktee: foor de dârde keer houwen, alle jaren in 'n ânder Bildtdorp. Dut jaar in St.-Jabik en ok de winner kwam út dut dorp.
- 't Fertalen en útbringen fan 't boek 'De Klaine Prîns' waar, met de aanwezighyd fan Erik van Muiswinkel, 'n groot sùkses.
- BA is froegen om met te werken an de tintoanstelling op Ouwe-Dyk, in 't kader fan 75 jaar befrijding op 't Bildt. 't Projekt 'Gedinke en foorútsien' hout 'n theäterfoorstelling fanút 'n skuur met derbij 'n tintoanstelling. Ok is BA betrokken bij 'n projekt op alle basisskoalen op 't Bildt en in Minnertsga.
- In desimber is ôfskaid nommen fan 't boegbeeld fan ôfdeling History: Jan Faber. Na daryn jaar faste frijwilliger wort hij nou 'los-erbaaier'.
- BA het 'n Taalplan skreven, maar ok metwerkt an 't Taalplan fan gemeente Waddenhoek.
- 'n Ferteugenwoordiger fan 't bestuur het metdocht over 't nije gemeentewapen.
- D'r is 'n stikminnig keer overleg weest met BildtTaal en d'r is 'n werkgroepy kommen dat him doende hout met de taal: welke woorden misse wij in 't woordeboek en hoe skrive wij bepaalde (nije) woorden.

- Tegaar met de 'Erfgoed Fundaasje' en Stichting Historisch Franeker binne d'r stappen set om tot 'n 'Historisch Centrum Waadhoeke' te kommen; 'n plak der't alle historise ferenings hur presintere kinne, soawel digitaal as deur informasy in 'n fitrine.
- 'n Bestuurslid het 'n proefles Bildts geven an amtners fan gemeente Waddenhoek. In 2020 sil deuze proef útbraid worre tot 'n sery lessen.
- Stichting Bildts Aigene het metdocht over 't kultuurbelaid in de gemeente op 'n informasy-aven in St.-Jabik.
- Bij de opening fan 't nije pand fan Stichting Bildtse Belangen kreeg BA 'n sjek fan maar liefst € 10.000,-. Dut bedrag mot besteed worre an 'n nij projekt en 't bestuur beraadt him, tegaar met ânderen, over 'n sinfolle bestimming.

6. Skinkings an ôfdeling History

Woensdegs binne de metwerkers fan ôfdeling History anwezig om ônder ânderen foto's in te foeren, lezings foor te beraden, tintoanstellings en fitrines in te richten en binne se 't ânspreekpunt foor elkeneen die't an of del komt met fragen over 't Bildt. Men kin dan ok foto's en/of foorwerpen bringe. Deuze worre dan feerder ferwerkt: skend, fotografeerd, infoerd op de websait of 'n plak geven in 't argyf.

In 2019 worde ô.â. brocht:

- Fotoboek mezykferening (fanfare-korps) Aurora. Dut boek is toefoegd an wat wij al fan deuze ferening hadden, met de notûlleboeken út 't argyf fan de gemeente. De faandels met medallys binne overdroegen an Stichting Kultureel Sintrum De Groate Kerk in St.-Jabik. Toegelyk met de overdracht is 'n tintoanstelling inricht, die't de hele week drok besocht worde.
- Alles fan 'Maatschappij tot Nut van 't Algemeen' wort toefoegd an 't anwezige materiaal bij 't gemeente-argyf, soadat 't komplette argyf later in te sien is.
- Dia's fan mjoezikels fan o.b.s. De Westhoek. Deuze dia's binne digitaliseerd en (foor 'n part) op de websait set.
- Foto's útraiking eerste Bildtse trouboeky, kregen fan oud-wethouwer Joke Kaper-Hoogstra.
- Beduurpetroan Bildtse wapen.
- Letterlap in list út 1722.
- Plakboeken over swimferening De Skelp.
- Materiaal over en út de Tweede Wereldoorlog; dut naar anlaiding fan 'n oproep om materiaal in te leveren, soadat 't brûkt worre kin bij de tintoanstelling in 't kader fan 75 jaar befrijding.

7. Sinterasy in 2019

Hierbij 't finansjeel oversicht fan de inkomsten en útgaven fan Stichting Bildts Aigene. Tot novimber worde d'r 'n aparte boekhouwing fan Stichting Ons Bildt bijhouwen. Deur de fúzzy in novimber binne baide boekhouwings bijnander kommen; de gelden fan de foormalige Stichting Ons Bildt binne hierbij oormerkt. Deuze sinten sille besteed worre neffens de doelstellings met de nadruk op taal.

't Bildts Dokumintasysintrum ontfangt fia de bibletheek Noord-Fryslân 'n subsidybedrag. Dut wort foornaamlik brûkt foor 't houwen fan lezings, fotopresintasys, foor 'n goed funksjonerende fotowebsait en apperatuur foor beeld en geluud.

April 2020

Stichting Bildts Aigene, Beuckelaerstraat 2, St.-Anne

www.bildtsaigene.nl - www.facebook.com/bildtsaigene - info@bildtsaigene.nl